

ח"כ שלמה הילל

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תאריך: 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך-מישנה: דוב איתן ♦ עורך-תבנית: יוסף שנון ♦ עורכי-ביתוב: ענת ישראלי וג'ורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר ענת סרגוסטי וציפי מנשה ♦ עורך דפוס: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זכרוני ♦ המזל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: "הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב ♦ הפצה: "גד" בע"מ

קוּיָא יוֹי

והארץ. קיימתי עם עומר כמה שיחות ארוכות, שבהן הסכרתי במה אנחנו מעוניינים. הסכמנו על העקרונות.

טיכסנו עצה לגבי שם המדור. בסופו של דבר החלטנו לקרוא לו נמר של נייר. איני זוכר אם זה היה הרעיון שלו או שלי.

כל מדור אישי כזה משקף בראש וראשונה את האישיות של בעליו, ועל כן אי אפשר לתכנן אותו לגמרי מראש.

היה זה מדור מילחמתי ותוקפני. היו לך דיעות חזקות והרפות על כל תופעה, והוא ביטא אותן לא פעם בקיצוניות.

איני סבור שהיה מדור אחר בעולם הזה (וזה כולל גם את מדורה של רחל המרחלת) שהביא לי תלונות כה רבות. כמעט מדי שבוע טילפן אליי סופר נזעם, וגינה את כתיבתו של דן עומר. אחד מירידי התחנן פעם לפניי לשים קץ למדור. כי "הוא יוצר לך כליכך הרבה איבים שבסוף לא יישאר לך יריד אחר בקהילת הסופרים". בין אויבים אלה היו רבים שהיו צריכים להיות, לכאורה, ירידי הפוליטיים.

השיחה הרצינית הראשונה שלי עם דן עומר התנהלה באוהל-הסיירים שהקים לרגלי משרד ראשי הממשלה בירושלים. הוא שבת שם שביתת-דעב, במחאה על איסור סיפרו, שהוגדר כפורנוגרפי. הייתי או ח"כ חדש-חסית,

היה זה מוכן מאליו שבועון זה וסיעת העולם הזה בכנסת יילחמו למען זכות-היצירה של סופר, מול פני ביורוקרטים צדקניים. התייצבנו לימינו של דן עומר, וכך נודע ורע שנבט כעבור כמה שנים.

נלווה אליי אז היועץ הפרלמנטרי של הסיעה, עורך-הדיון אמנון זיכרוני, שגם יחסיו שלו עם העולם הזה התחילו בצורה דומה. בשנות ה-50' ערך זיכרוני שביתת-דעב ממושכת למען זכותם של סרכני-מילחמה שלא לשרת בצבא, וגם אז התייצב העולם הזה לימינו, מבלי להסכים לדעתו. (זיכרוני עצמו שינה לאחר-מכן את

דן עומר (עם יוסף יוסף לפיד) בלתי-משוחד

לא שעיתי לעצה זו. לעיתים קרובות לא הסכמתי עם דעתו של עומר על ספר זה או אחר, אך תמיד הערכת את כנותו, אומץ-ליבו, תחושת-השלחות שלו וראגתו העמוקה לתרבות העברית והאנושית. הערכתני גם את יכולתו לעניין בספרות העברית המוני קוראים, שהוא עורך אותם מארישותם לנושא "משעמם" זה. כגלל סיבות אלה גם הערכתני לו את המדור שידור. שהפך במהרה נושא לקינאת כל עיתוני ישראל.

כמו לכל מבקר, היו לו אהבות ושינאות. לא תמיד צדק. אבל הוא היה ישר כמו סרגל. כאשר נטמנה גופתו השבוע בארמט ירושלים, עברה מן הסתם במוחם של רבים מן הנוכחים המחשבה: אין לו תחליף. לא ימצא דן עומר שני. והרי זוהי המחמאה הגדולה ביותר שאפשר לומר על מבקר.

רצונו על השרות בצה"ל. כמה אנשים עברו ברבות השנים מסלול זה. תחילה זכו בהגנת העולם הזה במאבקי-מצפון, ולאחר-מכן הצטרפו למערכת זו. אחד מהם הוא עורך-הכתוב הנוכחי ג'ורא נוימן, שישב ככלא בעוון סרכנות-מצפון. בשנות ה-50' הראשונות גמלה במערכת ההחלטה להקדיש שבועון מקום למדור ספרותי.

רצונו שיהיה להעולם הזה קול צלול וברור בענייני-תרבות, כמו שיש לו בעניינים מדיניים: קול שלא ניתן יהיה להשתיקו או לשחרו, שלא יירעע מלמתוח ביקורת נוקבת, שלא ימכור את האמת ומורת נזיד-העדרים של "מכוברות" ו"שבת אחים גם יחד". התייעצתי עם אנשים שונים והועלו שמות שונים. היה זה עמוס קינן שהציע את דן עומר.

בימים ההם התרשמתי מסיפרו של עומר, בוקר טוב. מהפכה שתיאר את ההווי הפסדו-מהפכני בקפה טעמון הירושלמי, שהיה חלק מהווי העיר

דניאלה שמי